

Partijsecretariaat: Bezuidenhoutseweg 195, 2594 AJ Den Haag,
 telefoon: 070-858303

EEN DEMOCRATISCHE SAMENLEVING

door Jan Terlouw

Men zegt dat we in een democratie leven.

Dat is maar heel betrekkelijk waar. Onze staatsvorm is die van een parlementaire democratie, inderdaad. Maar voor velen betekent dit alleen dat ze af en toe een hokje rood maken, met tegenzin, want eigenlijk weten ze niet wat ze daarmee over zich afroepen.

Het kiezen van een overheid is voor de meeste Nederlanders niet iets waar ze lang en intensief mee bezig zijn. Ze zijn behalve staatsburger ook nog leerling, of leraar, of patiënt, of kind, of ambtenaar, of beroepsmilitair, en als ze vanuit die positie naar hun omgeving kijken merken ze dat het begrip democratie nog in de kinderschoenen staat.

Democratie betekent verantwoordelijkheid aanvaarden. Waar kan dat, waar gebeurt dat? De volksgezondheid bijvoorbeeld is fundamenteel ondemocratisch georganiseerd, omdat het systeem ertoe leidt dat de cliënt, die we patiënt noemen, de verantwoordelijkheid voor zijn eigen gezondheid overdraagt aan een anonieme organisatie. Dat voert zelfs tot blinde gehoorzaamheid van de zieke voor zijn arts. „Ik moet van de dokter in bed blijven”, zegt hij, en hij beseft niet hoeveel vrijheid hij hiermee vrijwillig opgeeft. Hij offert zijn vrijheid om maar niet zelf verantwoordelijk te hoeven zijn.

In het opvoeden van kinderen, thuis en op school, zijn we geneigd misbruik te maken van de voorsprong in kennis en ervaring die de volwassene heeft. Voor sommige opvoeders is die voorsprong een argument

om het kind een wil op te leggen, voor andere een argument om het kind volledig vrij te laten, zich „te laten ontplooiën”. Ik ben van mening dat het belangrijkste doel van opvoeden moet zijn om een kind te helpen zijn eigen beslissingen te durven nemen, om verantwoordelijkheid te aan-

vaarden voor zijn eigen daden: om democraat te worden.

Oefeningen in democratie beginnen thuis en zetten zich voort in alle facetten van het maatschappelijk leven. Democratie betekent respect geven en respect verlangen, het betekent luisteren naar het eigen geweten en rekening houden met het geweten van anderen, het betekent verantwoordelijkheid aanvaarden en macht spreiden. Een politieke partij die zich DEMOCRATEN noemt, zonder andere ideologische toevoegingen, ziet democratie niet alleen als middel om iets te bereiken, maar tege-

UITNODIGING

tot bijwoning van de 29ste Algemene Ledenvergadering op zaterdag 17 januari 1981 in schouwburg Kunstmin in Dordrecht.

lijktijd als het belangrijkste politieke doel dat moet worden nagestreefd. Dat legt de leden van zo'n partij zware verplichtingen op, o.a. de verplichting bij het nemen van een beslissing ruimte te laten voor het standpunt van andere gewetensvolle mensen in zijn partij.

De besluitvorming in D'66 is nog verre van ideaal, maar we zijn op de goede weg. Het democratisch gehalte van de vaak felle en emotionele discussies over de al of niet plaatsing van middellange afstandkernwapens was hoog, en het genomen besluit getuigt mijns inziens van het verantwoordelijkheidsbesef dat onlosmakelijk met democratie is verbonden. Voor velen is het congres in Utrecht een belevenis geweest die ver uitging boven het deelnemen aan een vergadering. Ik denk dat het kwam door een gevoel van vreugde om medeverantwoordelijk te mogen zijn voor democratische besluitvorming, voor het zetten van een nieuw stapje in de richting van ons doel: een democratische samenleving.

IN DIT NUMMER

Gezondheidszorg als keuze	3
Congrescatern	11
Congresverslagen en impressies	18
Tweede Kamer kandidaten	25

EERSTE CONGRESDEMOCRAAT

congresstukken zijn te vinden in het hart van deze democraat

Concept agenda

Congresstuk ECD 1

Voor de 29ste Algemene Ledenvergadering van de politieke partij Democraten '66 op 17 januari 1981 in de Schouwburg Kunstmin te Dordrecht.

10.30 uur

1. Opening door de partijvoorzitter en voorstellen congresleiding.
2. Benoeming notulen- en stemcommissie.
3. Toelichting op de stemprocedure.

10.40 uur

4. Voorstellen wijziging huishoudelijk reglement. (deze voorstellen worden in de januari-democraat gepubliceerd)

11.10 uur

5. Presentatie kandidaten tweede kamer

11.40 uur

6. Bespreking van de overgebleven amendementen op het beleidsprogramma Vrede en Veiligheid . . .

12.10 uur

7. Presentatie kandidaten tweede kamer

12.45 uur

8. Lunch

13.45 uur

9. Bespreking van amendementen betrekking hebbend op het beleidsprogramma tertiair en quartair onderwijs. Moties op het beleidsprogramma onderwijs.

14.45 uur

10. Presentatie kandidaten tweede kamer

15.15 uur

11. Toespraak fractievoorzitter Europees Parlement

16.00 uur

12. Sluiting door de partijvoorzitter.

Toelichting

1. Voorstellen tot wijziging of aanvulling van deze concept-agenda, conform art. 13, lid 2 van het Huishoudelijk Reglement, kunnen tot vrijdag 12 december 1980, 12.00 uur worden ingediend bij het landelijk secretariaat.

2. De definitieve agenda zal worden

gepubliceerd in de Tweede Congres Democraat, die circa 2 januari 1981 verschijnt. Hierin zullen de overige congresmededelingen worden gepubliceerd.

3. Op agendapunt 6 kunnen geen amendementen meer worden ingediend, omdat hiervoor geen nieuwe voorstellen worden gedaan.

Congresreglement

Toelichting

Volgens het Huishoudelijk Reglement heeft het HB besloten het onderstaande congres-reglement vast te stellen.

Evenals op de voorgaande congressen bevat dit congresreglement alleen bepalingen die niet in het Huishoudelijk Reglement (art. 7 t/m 18) zijn geregeld.

Art. 1

Het op 17 januari 1981 te houden congres is een Algemene Ledenvergadering als bedoeld in art. 7 van het Huishoudelijk Reglement.

Artikel 2

Moties en amendementen die betrekking hebben op onderwerpen vermeld in de concept-agenda en niet zijn goedgekeurd door tenminste één Algemene Regiovergadering, moeten uiterlijk dinsdag 13 januari 1981 om 12.00 uur op het landelijk secre-

tariaat ontvangen zijn.

Deze moties en amendementen dienen door tenminste vijf leden van D'66 ondertekend te zijn en worden in het congresboek gepubliceerd.

Motie en Amendementen dienen opgesteld te worden volgens het door de Rapportage Commissie vastgestelde model, dat als bijlage bij dit reglement is gevoegd.

Artikel 3

De behandeling van moties en amendementen geschiedt als volgt:

1. De indiener of een door hem/haar aangewezen lid van D'66 geeft desgewenst een beknopte toelichting.
2. De fungerend voorzitter verleent degenen, die zich volgens de bij de congresleiding berustende sprekerslijst als spreker hebben aangemeld, in volgorde van aanmelding het woord.
3. Het Hoofdbestuur en de Rapportagecommissie kunnen aan het

congres een advies omtrent het voorstel geven.

4. De fungerend voorzitter brengt de amendementen in volgorde van ingrijpendheid in stemming en daarna het al dan niet geamendeerde voorstel.

5. De fungerend voorzitter brengt resoluties en moties over een bepaald agendapunt in stemming als alle resoluties en moties over dat agendapunt zijn toegelicht.

De fungerend voorzitter bepaalt de volgorde waarin de resoluties en/of moties in stemming worden gebracht.

Artikel 4

In gevallen betreffende de gang van zaken tijdens het congres waarin dit reglement niet voorziet, beslist de congresleiding met inachtneming van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement.

Bijlage bij congresreglement

Formulering Moties en Amendementen

Amendement

Nummer	1
Indiener(s)	2
Woordvoerder	3
Onderwerp	4
Voorstel: concept tekst	5
Vervangen door:	6
Toelichting	7
Ondertekenaars naam adres handtekening (van 5 ondertekenaars)	

Voor overleg met de Rapportage Commissie is door indieners hierbij gemachtigd ondertekenaar nummer . . . , telefonisch te bereiken onder nr. . . .

Toelichting

1. Nummering gebeurt door de Rapportage Commissie of het secretariaat.

ad 2. Dit hoeven niet de ondertekenaars te zijn dit kunnen ook groeperingen zijn als afdelingen, werkgroepen, regio's. Maar dan moet wel een plenaire vergadering van die groep het voorstel goedgekeurd hebben en moet het voorstel door minimaal vijf indieners worden ondertekend.

ad 3. De woordvoerder hoeft niet van te voren opgegeven te worden.

ad 4. Korte omschrijving van agendapunt en onderwerp, alsmede van de plaats waar in de congresstukken de te wijzigen tekst is te vinden.

ad 5. Hier exact aangeven welke tekst men wil wijzigen/schrappen/aanvullen.

ad 6. Hier exact nieuw voorgestelde tekst aangeven.

ad 7. Kort, krachtig, maar vooral duidelijk!

NB.

Bij voorkeur getypte tekst. Slechts

één amendement per vel.

Motie

Nummer	1
Indiener(s)	2
Woordvoerder	3
Onderwerp	4
De ALV van D'66, in vergadering bijeen te . . . op . . .	a.
Overwegende dat	b.
Is van oordeel dat	c.
Besluit (sprekt als haar mening uit)	d.
Verzoekt (draagt op aan)	e.
Toelichting	f.
Ondertekenaars naam adres en handtekening (van 5 ondertekenaars).	g.

Toelichting

Voor aantekeningen 1 t/m 4 zie bij amendement toelichting.

ad a. Standaard tekst, gelijk voor alle moties.

ad b. Overwegingen zijn bedoeld om aan buitenstanders de achtergronden van het besluit duidelijk te maken, of om het besluit goed te kunnen uitvoeren. Niet te verwarren met toelichting!

ad c. Oordeel is al een begin van besluitvorming, het geeft aan welke weg men wil inslaan. Het besluit geeft aan hoe men dat wil bereiken.

ad d. Zonodig opsplitsen in punten.

ad e. Als d. nog niet de aanwijzingen voor de uitvoering van het besluit bevat, hier aangeven wie men daarmee wil belasten.

ad f. Kort en krachtig! De toelichting maakt géén deel uit van de motie.

De Rapportage Commissie behoudt zich het recht voor de toelichting in te korten of achterwege te laten. Voor verdere aanwijzingen over het opstellen van moties en amendementen zie de Democraat van september 1979, jaargang 12, nummer 7, pag. 8 en 9.

N.B.

Bij voorkeur getypte tekst. Slechts één motie per vel.

PS

Wat is een motie of een amendement?

Op letterlijke teksten kunnen slechts amendementen worden ingediend, die precies aangeven welke tekst vervallen, vervangen of aangevuld zou moeten worden.

Voorstellen tot tekstwijzigingen kunnen niet per motie worden ingediend. Moties zijn algemene voorstellen om het congres een uitspraak te laten doen.